

Fyzikální soutěž „Vím proč“ ovládli studenti z Hodonína a Zelenče u Prahy. Jejich školy dostanou každá 200 000 korun na nové vybavení

19.6.2025 - Alice Horáková | Skupina ČEZ

Co se stane telefonu v mikrovlnce? Proč se deštník ve větru obrací na ruby? Tají rychleji kry ve sladké nebo ve slané vodě? Jak umístění křidélek ovlivní letovou dráhu rakety? Na všechny tyto a mnohé další otázky hledali odpovědi účastníci 11. ročníku celostátní fyzikální soutěže „Vím proč“. Celkem zaslali 170 krátkých videí, ve kterých originálně vysvětlují, jak funguje svět kolem nás.

Díky zvědavosti a kreativitě svých žáků získávají hlavní výhru – 200 tisíc korun od nadace ČEZ – Základní škola Zeleneč a Střední škola průmyslová a umělecká Hodonín. Samotní autoři navíc byli odměněni hodnotnými vouchery na on-line nákupy.

„Zvědavost a touha přijít věcem na kloub jsou skvělé vlastnosti, které rádi prostřednictvím naší soutěže podporujeme. Budujeme lepší a čistší energetiku a k tomu potřebujeme šikovné lidi, kteří se nebojí fyziky, ale naopak s ní kamarádí a dokáží ji používat ve svůj prospěch. Soutěž „Vím proč“ ukazuje, jak zábavná může fyzika být a motivuje děti ke studiu technických oborů,“ říká Martin Máca, vedoucí týmu strategický nábor ČEZ, který soutěž „Vím proč“ organizuje.

V kategorii středních škol a vyšších gymnázií nejvíce odbornou porotu zaujalo video Tomáše a Ondřeje z Průmyslovky Hodonín. Ti si pomocí 3D tisku sestavili větrný tunel, ve kterém testovali **aerodynamiku** různých modelů autíček, od trabantu až po ikonickou Tatra 603. *„Nápad na toto video vznikl asi před rokem. Průběžně jsme na tom pracovali, ale ve škole jsme to nikomu neřekli. Čekali jsme, jak nám ten pokus vyjde. A když to klaplo, video jsme přihlásili do soutěže,“* popisuje Ondřej.

Druhé místo mezi středoškoláky získal Vlastimil z Gymnázia Pierra de Coubertina v Táboře, který pomocí rezonančního transformátoru s jiskřištěm ukázal několik pokusů zaměřených na **tichý výboj**. O třetí místo se letos podělili Ondřej ze Střední školy informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm, jenž se věnoval **fotovoltaickému jevu**, a Rudolf s Ondřejem z Gymnázia Olgy Havlové v Ostravě-Porubě, kteří také vsadili na větrný tunel a **aerodynamiku**. Ondřej z Rožnova pod Radhoštěm navíc získal i první místo ve speciální kategorii věnované obnovitelným zdrojům.

Mezi žáky základních škol a nižších stupňů víceletých gymnázií poslali nejlepší video Teodor a Natan ze Základní školy Zeleneč. Ti si vyrobili vlastní funkční detektor kovů, s nímž vysvětlili princip **magnetismu**. Kluci se nechali inspirovat knížkou od dědy, který je radioamatérem. Některé součástky jim dodal děda, některé pan učitel fyziky a na některé jim přispěl pan ředitel. Za finanční poukázky si chtějí koupit 3D tiskárnu.

Stříbrný Matyáš ze Základní školy Budyně nad Ohří věnoval své video vakuové elektronice, s níž předvedl hned několik pokusů **elektromagnetického vlnění a kmitání**. V soutěži není žádným nováčkem, již loni si odnesl bronz za vysvětlení, jak lze změnou frekvence vytvářet melodie a zvuky pomocí elektrických výbojů. Letošní třetí příčku obsadili Jakub, Martin a Vilém ze ZŠ Logopedická Ostrava-Habrová se svým „televizním pořadem“ věnovaným **optice**, konkrétně světlu a viditelnému

spektru. Vtipně a s nadhledem přesvědčili porotu, že svět není černobílý, ale minimálně CMYK.

Dobrou zprávou je i to, že si k fyzice prostřednictvím „Vím proč“ hledá cestu čím dál tím víc děvčat. Do letošního ročníku se jich přihlásilo 48. V kategorii ryze dívčích týmů uspěla nejlépe Adéla z Podještědského gymnázia Doctrina se svou názornou ukázkou, jak se liší tání ledu ve sladké a ve slané vodě.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/fyzikalni-soutez-vim-proc-ovladli-studenti-z-hodonina-a-zelence-u-prahy-jejich-skoly-dostanou-kazda-200-000-korun-na-nove-vybaveni-222445>